

Nr 22.

Av herr **Fant**, med förslag till ändrad lydelse av § 24 i förordningen om landsting.

En för vår kommunala självstyrelse utmärkande grundsats innebär, att de kommunala uppdragen såsom förtroendesysslor böra fullgöras utan ersättning för därmed förenat arbete. I fråga om landstingsmannaupdraget blev emellertid ersättningsprincipen i viss mån godtagen genom 1912 års riksdags beslut om tillerkännande av dagtraktamente åt landstingsman att utgå med sex kronor under landstingets möte.

I riksdagens skrivelse nr 150 nämnda år framhölls, genom hänvisning till vad 1911 års konstitutionsutskott i samma ärende anfört, att principen om oavlönade förtroendeuppdrag innebure, att innehavare av förtroendetjänster ej äga att åtnjuta ersättning för därmed förenat arbete eller erhålla lön (arvode), men att dagtraktamente ej kunde anses utgöra vare sig lön eller arvode i egentlig mening, utan blott innebära ersättning för de direkta kostnader, som äro förenade med ett visst uppdrag; ävensom att särskilt landstingsmannaupdraget vore av den art, att dagtraktamente därför borde förekomma, då uppdraget för de allra flesta landstingsmän förutsätter vistelse på annan plats än hemorten, och eftersom ju landstingsmän redan förut tillerkänts ersättning för den direkta resekostnaden. I skrivelsen anfördes vidare, att införande av dagtraktamente åt landstingsman kunde anses vara befogat, emedan det innebar en konsekvens av 1909 års lagstiftningsarbete i fråga om vidgade medborgerliga rättigheter.

Vilken uppfattning man än må hysa om den på sin tid mycket omstridda lämpligheten av förenämnda 1912 års riksdagsbeslut, så lärer väl dock alla kunna enas därom, att ett dagtraktamente av sex kronor — som för övrigt utgår endast under mötesdagarna och sålunda ej under resan till och från landstinget — numera ingalunda kan anses skäligt eller

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 3 saml. 8 häft. (Nr 22—24.)

i någon mån motsvara kostnaden för landstingsmans uppehälle i residensstaden. Dagtraktamentets otillräcklighet framträder än mer för landstingets revisorer vid deras ofta nog under flera veckors tid pågående revisionsbesök vid landstingets sjukvårds- m. fl. anstalter. Samma beräkningsgrund som för landstingsmän gäller även i fråga om ersättning av landstingsmedel för vissa andra uppdrag, som nu medföra rätt till dagtraktamente, t. ex. för ledamöter av skolstyrelse, nämnd och revisorer, enligt lagen angående dövstumundervisningen. Det har ock visat sig, att väckt fråga inom landsting att höja dagtraktamentet åt landstingsmännen ej kunde påräkna vederbörande konungens befallningshavandes godkännande.

I fråga om det belopp, till vilket dagtraktamentet skäligen bör höjas, synes en fördubbling av nu gällande siffra vara väl behöflig, och den förökade kostnad, som ett landsting därigenom finge vidkännas, bleve ju en ren obetydlighet i dess budget.

På grund av vad sålunda anförts tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte för sin del besluta följande ändrade lydelse av § 24 i förordningen om landsting den 21 mars 1862:

§ 24.

Landstingsman eller suppleant åtnjuter av landstingets medel i dagtraktamente under landstingets möte tolv kronor ävensom ersättning för resekostnaden fram och åter, beräknad efter skjutslega för en häst, där icke järnväg är att tillgå eller ångbåtslägenhet begagnas, men efter avgiften i andra klassens vagn på järnväg, där sådan finnes, och för en hyttplats eller, när hyttplats ej förekommer, en salongsplats på ångfartyg, där resan såmedelst sker.

Stockholm den 21 januari 1918.

Fr. Fant.
